

Ritske Reitsma
Tienewei 16
9108AM Broeksterwoude
Mob: 0642805970
Email: R.reitsma.agri@gmail.com

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit
t.a.v. Reactie op Wijziging Meststoffenwet in verband met de maximale mestproductie
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Broeksterwoude 11-6-2024

Betreft: Impact Verlaging mestproductieplafonds en Introductie afroaming productierechten op mijn bedrijf

Geachte heer/mevrouw,

Op 31 mei jl. is de wijziging van de Meststoffenwet in verband met de verlaagde productieplafonds en de verhoogde afroaming van fosfaatrechten ter internetconsultatie gegaan. Ik wil bij deze consultatie aangeven dat de verhoging van afroaming slechts een bouwsteen is tot het oplossen van de mestcrisis en dat er meer oplossingen nodig zijn. Het verlies van derogatie en de daardoor ontstane mestcrisis heeft grote impact op mijn bedrijf. Verhoogde afroaming biedt voor de korte termijn een te kleine impact om mijn bedrijfssituatie te verbeteren.

Graag geef ik u middels deze brief, naast de inhoudelijke reactie die LTO op de internetconsultatie gaat geven, een concreet beeld van de impact van het verlies van de derogatie en de ontstane mestcrisis op mijn bedrijf.

- Gangbaar melkveebedrijf met bijna 90 ha grasland. 160 melkkoeien en 90 jongvee. Op jaarbasis wordt er een 1.6milj melk geproduceerd conform de regels van de AH stroom – A-ware
- Geef een beschrijving* van de praktische gevolgen en/of economische impact op uw bedrijfsvoering.
  - *De veranderende regels derogatie hebben mij al enorm in de beurs geraakt. Maar dit is maar korte termijn. De lange termijn zal resulteren in veel lagere ruwvoerproducties en ik vrees enorm voor mijn bodemvruchtbaarheid. Aangezien het feit dat kunstmest in mijn ogen rommel (bevat alleen ammonium en nitraat) is en mest juist alles bevat wat de bodem nodig heeft!*
  - *De mestafzet kosten voor dit jaar gaan ongeveer 50.000 bedragen terwijl ik voorheen de mest gewoon kon afzetten bij lokale schapenboeren met gesloten beurs (elkaar helpen) Daarnaast wordt het lastiger om dezelfde hoeveelheid oogst te behalen en zal het resulteren in nog eens grofweg een 30.000 extra ruwvoer aankoop. En wordt ik meer afhankelijk van kunstmest ongeveer 20.000 extra kosten.*
  - *Ik vind het onverkooptbaar dat wij als bedrijf meer kunstmest moeten gebruiken waar overigens ontzettend veel transport en fossiele brandstof aan wordt verspild! Daarnaast bevat grotendeels de kunstmest nitraat! Vaak wel 50% dit is zeer uitspoeling gevoelig. Volgens mij zou de overheid minder nitraat en niet meer! Dit is*

bespottelijk. Daarnaast heeft kunstmest een hoge Co2 footprint welke nadelig uitpakt voor mijn uitstoot per kg melk. Daarnaast vind ik het absurd dat wij onze gronden gaan uitmijnen door onze grond alleen nog maar Redbull in de vorm van kunstmest te geven en verder alle scheikundige elementen moeten afvoeren! Fosfaat, Kali, Koolstof etc. etc.

- *Door de regeldruk van de regering (akkerranden, NV gebieden) wordt de mestmarkt ook nog eens zeer onnodig enorm verstoort. De mestafzet kon ik altijd voor gratis regelen. Maar nu kost het al 30 euro per kuub en ik moet wel 1700m3 afzetten. Daarnaast is het zo dat het dit jaar zeer nat is en er tot nu toe 0m3 mest is opgehaald. Omdat er simpelweg geen ruimte is. Immer alle ruimte is door onze overheid in een enorm tempo afgepakt. Daarnaast kun je heel simpel zeggen doe dan koeien weg. Maar dan wordt ik nog eens 300% keer zo erg getroffen in mijn kostprijs! Dan ben ik sowieso failliet. Het is mijn ambitie om te zorgen dat er extra hectares grond bij komen. Maar dat is iedereen zijn doelstelling dus dit zal ook zeker niet snel lukken. Daarnaast is mijn bedrijf zwaar gefinancierd omdat ik het nog maar net heb over genomen van mijn ouders. Dit maakt extra grond aantrekken heel moeilijk betaalbaar.*
- *De gevolgen op mijn liquiditeitspositie van mijn bedrijf is vrij simpel. Alles wat ik überhaupt kon verdienen ben ik allemaal letterlijk kwijt aan mestafzet, voeraankoop en kunstmest. Dit betekent dat mijn bedrijf abrupt stil komt te staan. Het enige wat ik nog kan hopen is dat door alle problematiek er straks dusdanig weinig melk komt dat de melkprijs enorm gaat stijgen. Het is een zeer schrijnende situatie sector breed!*
- *Ik heb momenteel geen opvolging ik ben zelf 33 jaar en heb het bedrijf op mijn 31^e overgenomen.*
- *Als oplossing voor de mestcrisis heb ik maar een mening die ook alleen maar logisch is. Schrap de kunstmest en laat ons minimaal 250kgN uit drijfmest bemesten. Dit is natuurlijk want het is door dieren geproduceerd en kan niet uitspoelen. Dit scheelt ons wel 100.000 op jaarbasis bij maximaal afbouw derogatie scenario! Iets wat ik qua geld broodnodig ben. Overigens geloof ik totaal niet in mest verwerking / bewerking het is niks anders dan subsidie slurpen, kostprijsverhoging, financiële lasten verhogen en ga zo maar door. Daarnaast gaat er ontzetten veel chemicaliën in deze installaties wat ook weer zeer slecht is voor de bodem.*

Hopende u hiermee van voldoende informatie te hebben voorzien.

Met vriendelijke groet,

Ritske Reitsma